

www.e-rara.ch

Varia Sebastiani Brant Carmina

Brant, Sebastian

[Basel], [1. Mai 1498]

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-98050>

Ad clarissimum Rhomanorum regis cancellarium dominum Conradum Sturtzel [...] de
monstruoso partu apud Wormaciam [...] explanatio

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

Qui pedibus senis: variis multisq; patescunt
Vnguibus: vt supra picta tabella docet.
Nuper iunxerunt gemini capita horrida porci:
Nunc vngues monstrat: multifidosq; pedes.
Dii prohibete/sues ne fors capita improba iungat
Neu pedibus gressum perficere incipiant.
Nam sic (crede) cito discors lacerabitur anser:
Sic sua mutabunt regna vetusta ferę.
Scimus enim porcos: syluis dominarier altis
Nobilibusq; diu concubuisse feris.
Vestrum hoc augurium: cerui: damęq; petulę:
Capreoliq; truces: hinnuleiq; greges:
Ne sinite imperium sacrum: terrasq; paternas
Foedari incursu/perfidiaq; Suum.
Sit bona pax vobis: concordia sancta: benignum
Respicite ad regem: facta vel imperii.
Sic facile insultus/porcęq; ora/pedesq;
Vincetis: cygnus sic meus anser erit.

Ad clarissimum Rhomano
rum Regis Cancellarium. dominum Conradum
Sturtzel. Iurium interpretem prestantissimum.
de monstruoso partu apud wormaciam: Anno
domini. M. CCCC. XCV. quarto Idus Septem-
bris edito: Explanatio Sebastiani Brant.

Qz te dignę doctor celeberrime rerum
Conrade/expertum pcuridumq; scio.

Hinc noua quę nostris nup sunt monstra sub oris
Visa. tibi primū carmine nota velim.

Nec me prepediet si fors prius omnia nosti:

Quod vulgus prius: hoc nunc mea musa canet

Te scio facturę hęc/regi noua cognita nostro:

Scribimus illa tibi: pandimus illa sibi.

Quęq; latina tibi mō ludimus: illa viciissim

Materno/regi mittimus/eloquio.

Naturę genitor deus optimus/ordine certo

Huic dedit & certa lege viaq; frui.

Nec facile inmutat naturę iura: sed illam:

Quem dedit incepto pergere calle sinit.

Ni forte occulta causa: aut ratione latentī/

Arbitrio ve velit hęc variare suo/

Quo fit: vt omne/viam naturę pter/obortum

Monstrū/& portentū/pdigiūq; ferant.

Maioresq; ideo nostri placanda putabant

Numina: si quando talia visa forent.

Crediderāt quia nā/supos mala grādīa terris

Iratos: mōstris mittere velle nouis:

Vtq; ea differrent mala: vel leuiora piando

Efficerent: placuit thura precesq; dari:

Inde & Romani posuerūt scripta Sybillę

In templū: addentes quinq; decemq; viros

Qui/viso ostento/libroq; iussa sacrorum

Consulerent: medicas edoceantq; vias.

Quo pacto iratis condigna piacula diuis

Exhibeant: illis cura laborq; fuit.

Nam fuit euentu compertū: monstra plerūq;

Res monstrare nouas: excitiisq; graues.

Sic septē reges post visa ostenta perisse
Carmine thebano Stadius ipse refert.
Sic Troiæ excidiū portēdere mōstra volebant:
Nec Solymę nisi post horrida mōstra cadunt
Sic equa/Castra inter Xerxis cōnixa: futuram
Signabat leporis more modoq; fugam.
Hannibal & luscus qñ obsidione Saguntū
Cinxerat: enixa est femina filiolum:
Qui simul vt natus: rursū intra viscera matris
Reperat: & patrię p̄tulit interitum.
Quot portēta etiā: quot monstra horrēda p̄ibant.
Cū pœnus Romā flagrat/& Italiā?
Cesaris ex Gallis aduentū: monstra docebant
Deinde eadē mōstrant cesaris interitum.
Cū Totyla atq; Atila ducibus/sequisq; tyrānis
Aphrica: mox Rhēnus: luxit & Italia:
Christicolūq; alię partes: tot mōstra: tot atra
Prodigia: has clades p̄docuisse ferunt.
Cū fidei ille etiā Mahumet subuerfor iniquus
Nascendus: mundum & diruiturus erat:
Illius & sectam/mox & noua scismata signant
Monstriferi partus: mira q; sequa poli
Sic & Thurcoꝝ sic cū gens Tartara: clausis
Montibus erupit: mōstra preisse lego.
Vt vetera obmittā: quotiens iam vidimus eheu
Prodigia: & rebus mōstra creata nouis.
Num puer ille biceps cū regno tertius Ottho
Præfuerat genitus: illius acta docet?
Ottho etenim imperii ducibus bona distribuēdo.
Corpora diuisit: p̄didit imperium.

Haftenus & raro ducibus concordia cunctis
Principibusq; viris/imperioq; fuit.
At nup cū Vangionū Rex maximus urbem
Ingressus: cunctos iussit adesse duces:
Cuncta etiā imperii mēbra: vt tractare salutem
Illoꝝ: & capitis: posset & imperiū:
Principio pacē concordī foedere fecit
Principibus: regno consulit inde sacro.
Quoq; mō imperiū deinceps consistere possit
Edocet: illoꝝ consiliūq; capit.
Consonat his animus: placet & mandata subire
Quelibet imperiū: cēsarīs atq; sui:
Mox cū foelici clauduntur singula fine:
Monstra deus solide pacis amica dedit
Nam ppe Vangionū vicina: bicorporis ortus
Est puer: hic vno vertice/fronte patet.
Cuius mēbra quidē distincta: & plena seorsum
Officiū pagūt singula quēq; suum.
Sed qua parte solet frons esse adiuncta cerebro
Innexū capiti hic heret vtrūq; caput.
Atq; ita: bina licet sint corpora: sed tamen vnum
Coniunctūq; caput corpora bina gerunt.
Credo equidem voluisse deū/signāter in illo
Hunc capite vnītū pgenitū esse loco:
In quo se capiti tam subdita mēbra sacrato
Iunxere: & fausta hęc vnio facta fuit.
Nimīꝫ amboꝝ: Papę q; & cēsarīs alti
Denotat vnītum/tempus in omne/caput.
Esse etiā in fatīs portendit: Gręca redire
Sceptra: & Rhomanū consalutare caput

Quicquid id est: grator fidei: sacreque per eum
Gratulor ecclesie: & Maxmiliane tibi:
Quē deus elegit/quo sancta hęc vnio/sub te
Principe pgressum/principiūque gerat.
Et faciet supi(scio)que tam subditus orbis
Totus erit capiti mēbraque cūcta suo:
Ceu pueri illius caput obseruatque coluntque
Corpora bina modo: tot quoque mēbra simul:
Id quod principio/illustris comitūque ducūque
Turba pbat: capiti tam bene amica suo.
Mox etiā imperii gentesque vrbesque sequentur
Que caput hoc iam iā numinis instar habent.
Quod si trūcū aliquod mēbrū/fortasse rebelle/
Et capiti vnitū nō volet esse suo:
Id capiti abscissum ceu putre & iutile: marcens
Et misere arebit: premia digna luens.
Interea mi Rex videas rogo Nestoris annos
Pacatūque regas longius Imperium:
Te duce maxie Rex/nisi te duce/cūcta regant
Heu vereor/ne stet non satis/alma fides.

Alia Interpretatio. S. Brant.

Principes summi decus imperantis
Eligunt quorum veneranda vota
Cesarem mundo/fidei & sacrate
Conspicite oro.
Tangit hoc monstrum capite implicato
Gloriam vestram: vnanimemque mentem
Quam sacro regi modo dedicastis
Imperioque.
Vnde Germanis honor & triumphus.

Dignus & vobis parietur omni
Temporis cursu/decor & potestas

Fama/salusq̃.

Sicut & vestro capiti fauetis:

Nup̃ vnito dñoq̃ rerum:

Sic fide tuta/stabiliq̃ nexu

Pergite cęptis.

Hęreant primū capiti sacrato

Corporis vestri latera: inde membra

Cuncta per terras/hilari sequentur

Mente fideq̃.

Inuicē sitis p̃cor o fideles:

Nā lopus surget ferus/haud putatus:

Hic oues vestras/stabula & vorare

Cum grege quęret.

Cūcta tū quę nō caput hoc verē tur

Mēbra: nec degūt aquilę sub alis:

Illa mox fęde truculentus hostis

Dilaniabit.

Credat astroq̃/monitis q̃ diuum

Qui velit: voluunt fera fila parę:

Mōstrat hęc sparsus puer in biformes

Corporis artus.

Auguror sęuas nimis ah futuras

Sęculo clades: patrięq̃ nostrę:

Quas deus/regis tamen ob salutē

Vertere tendet.

Monstra me terrent/totiens reuīsa:

Vrget & cursus satis insalubris

Sydeę:turbāt sceleę manipli:&

Crimina multa.

Sis tamen mītis: deus o mīsellis
Parce peccatis precor & reatu:
Da reis pacem & veniam mereri

Respice regem.

Et fidem sacram: pater o tuere:
Tum ratem Petri: stabili governa
Remigis clauo Palynurus eheu

Dormit in vndis.

De Insigni Cerua Regie

maiestati donata: Anno dñi. M. CCCCXCVI

Elegia. Sebastiani Brant.

DEr te nuper erat Rex inuictissime: Cerue
Vngula: ad Aurantię missa ferenda ducem
Quam vidi: vt nostrā lator tuus issēt in urbem:

Mirari & tandē vix potui inde satis.

Huius pondo quidem: Semis fuit atq; trilibris.

Lata decem digitis: bis quoq; longa decem.

Credo eqdem hanc genitā tum: cū Troiana iuuēt

Illius in latio vulnere lesit auum.

Seu tum: qñ huius pauum/Tyrinthius heros

Cornibus auratis prenderat eripedem.

Magnus Alexander torques plerisq; decoros

Addidit auratos: siuit abire feros.

Qui post centū annos capti: cute torque adopto

Rettulerāt scriptis tempora tota suis.

Vsq; adeo ceruis natura/& viuīda virtus

Apta quidē multis viuere temporibus.

Id quod pclare Cerua hęc demonstrat: obeso

Pectore/quę & collo: secula longa refert.